Oponentský posudek bakalářské práce

Pavel Šinkovec: Drogová problematika v Československu 1918-1960

FF UK, 2015

Kolega Pavel Šinkovec odevzdal v mnoha ohledech přínosnou a zajímavou práci. Vybrané téma - tj. jeden ze sociálně patologických jevů - svědčí o tom, že se autor orientuje v současných historiografických trendech, a jistě najde své čtenáře. Problematiku drog v českém prostředí se kolega rozhodl sledovat v poměrně dlouhé časové perspektivě let 1918-1960.

Samotné stati práce (kapitolám 3, 4, a 5) autor předřadil úvod a před-dějiny vymezené problematiky. V rámci úvodu (kapitola 1) je třeba vyzdvihnout kolegovu práci s terminologií a její operacionalizací, při které přesvědčivě poukázal na fakt, že hranice mezi slovy jako lék, droga či jed je pohyblivá, tj. že v závislosti na historických, kulturních a sociálních okolnostech různé látky (a dokonce i činnosti) tyto nálepky dostávají či ztrácejí. Poněkud méně nadšeně musím hodnotit kapitolu 2, která se zabývá staršími dějinami drogové problematiky. Funkční vztah k vytyčenému období let 1918-1960 v ní lze nalézt jen velmi těžko a pasáže věnující se knížeti Břetislavovi a spisům z 16. století působí (ačkoliv jsou o sobě velmi poutavé) přeci jen nadbytečně.

Samotné stati se Pavel Šinkovec zhostil na velmi vysoké úrovni a z pramenů vytěžil přehlednou informaci, kterou byl schopen atraktivní formou předat čtenáři. Zásadní poznámku bych měl jen jednu: oproti uceleným kapitolám 3 (1. ČSR) a 5 (50. léta) působí kapitola 4 "Období proměny", která se měla dle anotace věnovat 40. letům, poněkud nekonsistentně a nepatřičně. Vylíčená situace v Německu (4.1) a její komparace s českým prostředím (4.2) se překvapivě týká téměř výhradě předválečných dějin. Chronologicky je navázáno až podkapitolou 4.3, která je zaostřena na poválečnou situaci, a období Protektorátu tak zůstalo poněkud stranou. Naopak je zapotřebí vyzdvihnout kapitolu věnující se 50. letům, kterou považuji za vůbec nejpřínosnější část práce kolegy Šinkovce. Autor se zde do tématu ponořil nejhlouběji a podařilo se mu prolomit převládající přesvědčení o drogově "čistém" období a poukázat na zakořenění budoucích obtíží právě v této periodě. Vysoce hodnotím zejména kazuistickou sondu do otřesného a šokujícího případu z kroměřížské léčebny ze sklonku 50. let.

Přese všechny poznámky, které jsem k práci kolegy Šinkovce výše uvedl, bych rád na závěr konstatoval, že se jedná o zdařilý a poměrně promyšlený text, který splňuje nároky na bakalářskou práci kladené. Autorovi se podařilo zachytit vliv "velkých dějin" 20. století na dějiny užívání drog a poukázat i na místa, kde dějiny drog mají potenciál zpětně vypovídat o "velkých dějinách". Po jazykové a stylistické stránce nemám vůči práci žádných větších námitek. Také faktografických chyb se kolega vystříhal. Z pozice oponenta doporučuji bakalářskou práci Pavla Šinkovce k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji známkou "velmi dobrou".

V Praze 18. srpna 2015

Mgr. Jan Kolář
Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK v Praze.